

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА
СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

Факультет хореографічного мистецтва

Кафедра народної хореографії та теорії танцю

Робоча програма

КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Освітньо-професійна програма «Хореографія»
другий (магістерський) освітній рівень
галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
спеціальність В6 Перформативні мистецтва
спеціалізація В6.03 Хореографічне мистецтво

Харків, 2025

Робочу програму складено:

старшим викладачем кафедри народної хореографії та теорії танцю,
Ларисою ДЕГТЯР

Мова викладання – українська

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри народної
хореографії та теорії танцю

Протокол № 1 від 01 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри народної хореографії,

доцент

Каріна ОСТРОВСЬКА

Робочу програму затверджено на засіданні ради факультету хореографічного
мистецтва

Протокол № 1 від 01 вересня 2025 р

Голова ради ФХМ

Декан факультету хореографічного мистецтва,

кандидат мистецтвознавства

Ірина МОСТОВА

І. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс розраховано на один семестр навчання. Він складається з лекційних та практичних занять. Передбачається тісне поєднання теоретичних та практичних занять. На уроках класичного танцю закладається фундамент виконавської майстерності, розвиваються професійні фізичні дані, Систематичне виконання елементів класичного екзерсису розвиває силу і витривалість всього рухового апарату. Дисципліна формує навички, необхідні для виконання різних за технікою рухів, навчає точної виконавської техніки танцю, розвиває балетмейстерські, педагогічні, та організаційні здібності, а також формує вміння та навички створення уроків класичного танцю та викладання фахових дисциплін.

Теоретичний курс знайомить студентів методикою викладання рухів класичного танцю, методикою побудови і проведення уроків класичного танцю, принципами музичного супроводження уроку

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 5 ІІІ сем – 5 кр.	Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки Спеціальність В6 Перформативні мистецтва	Обов'язкова	
Загальна кількість годин -150	Освітня програма «Хореографія»	Рік підготовки:	
		2-й	2-й
		Семестр	
		3-й	3-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: ІІІ сем – 4 год.	Ступінь: магістр	2 год.	2 год.
		Практичні	
		46 год.	14 год.
		Самостійна робота	
		102 год.	134 год.
		Вид контролю	
		3 сем. –екзамен.	3 сем. –екзамен

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить – 48/102 на денному відділенні, 14/136 – на заочному.

II. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – здобуття теоретичних знань, практичних умінь та навичок в галузі класичного танцю, які складають основу хореографічної освіти та грають важливу роль у формуванні особистості фахівця: артиста, балетмейстера, педагога та необхідних для подальшої творчої роботи

Завдання навчальної дисципліни:

- опанувати методику виконання та викладання рухів класичного танцю;
- вільно володіти термінологією класичного танцю;
- знати класифікацію рухів класичного танцю, структуру уроків класичного танцю, правила побудови комбінацій різних видів;
- опанувати методику створення частини уроків (екзерсису не середині зала, стрибків allegro) та цілих уроків класичного танцю;
- ознайомитися з принципами і видами музичного оформлення уроків класичного танцю, сформулювати досвід підбору музичного супроводу до створених комбінацій та уроків класичного танцю;
- вміти застосовувати набуті знання щодо специфіки викладання класичного танцю в практичній діяльності;
- опанувати специфіку проведення створених уроків класичного танцю;
- вміти аналізувати уроки класичного танцю за різними аспектами .

Загальні компетентності:

- **ЗК2.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- **ЗК3.** Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;

Спеціальні компетентності:

- **СК4.** Здатність до художньо-критичної діяльності у сфері хореографії.
- **СК5.** Здатність забезпечувати високу якість організації, планування та реалізації навчального і виховного процесу в сфері хореографічного мистецтва в закладах вищої освіти.
- **СК6.** Здатність розробляти і впроваджувати авторські інноваційні педагогічні та мистецькі методики та технології.
- **СК7.** Здатність розробляти індивідуальну стратегію навчання та виховання здобувача освіти у відповідності до особистісних якостей з метою розкриття його творчого потенціалу.
- **СК8.** Здатність створювати навчально-методичне забезпечення з хореографічних дисциплін у закладах вищої освіти.
- **СК18.** Володіння методичними засадами навчання та інноваційними підходами до фахової підготовки фахівців з хореографічного мистецтва; планування власної педагогічної діяльності.

Програмні результати навчання:

ПР2. Адаптуватися та діяти в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом, генерувати нові ідеї задля вирішення проблемних ситуацій;

ПР3. Організовувати колективну діяльність задля реалізації планів, проєктів;

ПР7. Виявляти дослідницькі, балетмейстерські, організаційні, педагогічні проблеми у процесі фахової діяльності, причини їх виникнення, розробляти програми їх вирішення;

ПР10. Організовувати освітній процес у закладах вищої освіти відповідно до законодавчої та нормативно-правової бази, враховувати особливості його планування у відповідності до специфіки підготовки фахівців, застосовувати механізми забезпечення високої якості освіти.

ПР11. Застосовувати ефективні методики викладання хореографічних дисциплін, розробляти і впроваджувати авторські методики та технології задля оптимізації навчального процесу.

ПР12. Сприяти різнобічному розвитку здобувачів освіти, використовуючи мистецько-педагогічний потенціал хореографічного мистецтва.

ПР13. Вміти створювати різні види навчально-методичних видань (навчальні програми, методичні рекомендації, навчальні посібники тощо) з хореографічних дисциплін у закладах вищої освіти.

Передумови для вивчення:

Мати професійні фізичні дані та творчі здібності. Володіти професійними навичками виконання рухів класичного танцю. Виявляти обізнаність з літератури за фахом, володіти термінологією класичного танцю та необхідними знаннями в галузі суміжних мистецтв.

Здобувач вищої освіти має:

- Виявляти достатні знання теоретичного та практичного матеріалу з класичного танцю.
- Володіти термінологією класичного танцю.
- Виявляти достатню технічність та виразність при виконанні рухів класичного танцю.
- Можливо допускати деякі неточності в методиці виконання рухів, але вміти їх проаналізувати та намітити шляхи подолання.
- Вміти створювати окремі комбінації та частини уроків класичного танцю.
- Вміти демонструвати техніку виконання та пояснювати методику виконання рухів класичного танцю, надавати музичні розкладки;
- Демонструвати створені комбінації, уроки;
- Перевіряти записані комбінації, частини уроків класичного танцю;

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст курсу

2 курс 3 семестр

РОЗДІЛ 1

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 1. МУЗИЧНЕ ОФОРМЛЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ, ЙОГО ОСНОВНІ ВИДИ ТА ПРИНЦИПИ.

Визначення та види музичного оформлення уроку класичного танцю. Принципи музичного оформлення уроку класичного танцю. Робота з концертмейстером по підбору музичного матеріалу до комбінацій уроку.

Тема 2. ВИВЧЕННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ БІЛЯ СТАНКА.

Продовжується опанування технічно складних рухів, методика викладання різноманітних поворотів.

1. Grands battements jetés з поворотом fouetté en dehors et en dedans на всій стопі та на пів пальцях;
2. Pirouette починаючи з відкритої ноги вбік, вперед чи назад на 45° та 90° en dehors et en dedans.

Тема 3. ВИВЧЕННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ.

Більша частина уроку відводиться виконанню екзерсису на середині зали та великому ADAGIO, яке набуває ще більш танцювального характеру.

1. Renverse en attitude en dehors et en dedans;
2. VI port de bras (préparation) та tours в великих позах attitude croisé et efface en dehors et en dedans;
3. Pirouette I, II, III arabesques en dehors et en dedans;
4. Pirouette en dehors з degagé по діагоналі.

Тема 4. ВИВЧЕННЯ СТРИБКІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ (ALLEGRO).

1. Grand pas jeté у позу arabesques з просуванням по діагоналі та колу з прийомів: pas glissade, pas couru;
2. Pas de ciseaux;
3. Pas brise dessus-dessous;
4. Pas cabriole на 45° вперед і назад з прийомів coupe-крок, pas glissade;
5. Grand pas de shat з прийомів pas glissade та pas chasse;
6. Pas jete entrelace (перекидне jete).

РОЗДІЛ 2

УРОК КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ Тема 5, 6, 7. ВИВЧЕННЯ КОМБІНАЦІЙ БІЛЯ СТАНКА. ВИВЧЕННЯ КОМБІНАЦІЙ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ. ВИВЧЕННЯ КОМБІНАЦІЙ СТРИБКІВ.

Студенти вивчають складні навчальні та танцювальні комбінації екзерсису біля станка, на середині зали та стрибків, складені викладачем та студентами курсу на матеріалі рухів представлених в темах 26-28.

Завданням є удосконалення вивченого та засвоєння методики виконання нових рухів; розвиток виконавської майстерності; пластичності та віртуозності;

опанування методики виконання технічно складних елементів; удосконалення техніки стрибків; виконання великих стрибків з просуванням та en tournant; опанування складних pirouettes et tours на місці та з просуванням по діагоналі.

РОЗДІЛ 3

СТВОРЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 8. СТВОРЕННЯ КОМБІНАЦІЙ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛА ТА ALLEGRO.

Складання складних навчальних та танцювальних комбінацій на середині зала та allegro виконується студентами самостійно на матеріалі вже засвоєних попередньо рухів та поз класичного танцю. Тематика, вправи та їх кількість узгоджується з викладачем попередньо. Складені комбінації студенти демонструють викладачу спочатку під власний рахунок. Отримують зауваження чи побажання викладача, щодо їх створення.

Тема 9. ПІДБІР МУЗИЧНОГО МАТЕРІАЛУ ДЛЯ СТВОРЕНОГО УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ. РОБОТА З КОНЦЕРТМЕЙСТЕРОМ.

Після виправлення помилок студенти разом з концертмейстером підбирають музичний матеріал. Студент визначає музичний розмір і характер оформлення, а концертмейстер пропонує декілька варіантів музичних фрагментів. Потім здійснюється аналіз вибору студента стосовно відповідності навчальній меті, характеру та тексту комбінацій.

Тема 10. ЗАПИС СТВОРЕНИХ КОМБІНАЦІЙ.

Запис комбінацій, які були схвалені викладачем, здійснюється згідно з рекомендаціями та прикладів наданих в темі 13. Запис підлягає перевірці викладачем.

Тема 11. ПРОВЕДЕННЯ СТВОРЕНИХ КОМБІНАЦІЙ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛА ТА ALLEGRO НА СТУДЕНТАХ КУРСУ.

ЕКЗЕРСИС НА СЕРЕДИНІ ТА ALLEGRO складається з комбінацій складених студентами. Вони самостійно розучують порядок рухів в комбінації, відпрацьовують якість виконання та музикальність.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви розділів та тем	Кількість годин							
		денна форма				заочна форма			
		усь го	у тому числі			усь ого	у тому числі		
			л	п	с.р		л	п	с.р
2 курс 3 семестр									
Розділ 1. Методика викладання та виконання рухів класичного танцю									
1.	Музичне оформлення уроку класичного танцю, його основні види та принципи.	6	2		4	6	2		4
2.	Вивчення рухів класичного танцю біля станка.	6		2	4	6		1	5
3.	Вивчення рухів класичного танцю на середині зали.	6		2	4	6		1	5
4.	Вивчення стрибків класичного танцю (allegro).	6		2	4	6		1	5
Разом		24	2	6	16	24	2	3	19
Розділ 2. Урок класичного танцю та методика його виконання									
5.	Вивчення комбінацій біля станка	6		2	4	6		1	5
6.	Вивчення комбінацій на середині зали	6		2	4	6		1	5
7.	Вивчення комбінацій стрибків(allegro)	6		2	4	6		1	5
Разом		18		6	12	18		3	15
Розділ 3 Створення уроку класичного танцю									
8.	Створення комбінацій на середині зала та allegro	30		10	20	30		2	28
9.	Підбір музичного матеріалу для створеного уроку класичного танцю. Робота з концертмейстером	6		2	4	6		2	4
10.	Запис створених комбінацій	6		2	4	6		2	4
11.	Проведення створених комбінацій на середині зала та allegro на студентах курсу	66		20	46	66		2	64
Разом		108		34	74	108		8	100
Усього годин за семестр		150	2	46	102	150	2	14	134

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

сем/ теми	Назва теми	Кількість годин
3/2	Вивчення рухів класичного танцю біля станка.	2/1
3/3	Вивчення рухів класичного танцю на середині зали.	2/1
3/4	Вивчення стрибків класичного танцю (allegro).	2/1
3/5	Вивчення комбінацій біля станка	2/1
3/6	Вивчення комбінацій на середині зали	2/1
3/7	Вивчення комбінацій стрибків(allegro)	2/1
3/8	Створення комбінацій на середині зала та allegro	10/2
3/9	Підбір музичного матеріалу для створеного уроку класичного танцю. Робота з концертмейстером	2/2
3/10	Запис створених комбінацій	2/2
3/11	Проведення створених комбінацій на середині allegro на студентах курсу	20/2

ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ теми	Назва теми	Кількість годин
1	Музичне оформлення уроку класичного танцю, його основні види та принципи	4/4
2	Вивчення рухів класичного танцю біля станка.	4/5
3	Вивчення рухів класичного танцю на середині зали.	4/5
4	Вивчення стрибків класичного танцю (allegro).	4/5
5	Вивчення комбінацій біля станка	4/5
6	Вивчення комбінацій на середині зали	4/5
7	Вивчення комбінацій стрибків(allegro)	4/5
8	Створення комбінацій allegro	20/28
9	Підбір музичного матеріалу для створеного уроку класичного танцю. Робота з концертмейстером	4/4
10	Запис створених комбінацій	4/4
11	Проведення створених комбінацій allegro на студентах курсу	46/64

ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Методи навчання

Лекційні, практичні заняття

Форми контролю

Усне опитування за матеріалами лекцій; оцінювання рівня виконавської майстерності та володіння методикою виконання та викладання рухів класичного танцю; перевірка виконання завдань самостійної роботи зі створення комбінацій стрибків, підбору музичного матеріалу до них, здійснення їх запису; заліки; екзамени.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Екзамен в 3 семестрі

Розділ 1				Розділ 2			Розділ 3				екзамен	сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	40	100
4	4	4	4	4	4	4	10	6	10	6		

Розподіл балів за формою контролю

- Вивчення рухів класичного танцю - 2 бали;
 - Вивчення комбінацій - 2 бали;
 - Усне опитування за матеріалами лекцій – 2 бали;
 - Створення комбінацій - 8 балів;
 - Запис створених комбінацій, робота з концертмейстером – 2 бали за кожну;
 - Проведення створених уроків - 4 бали;
 - Виконання самостійних завдань - 2 бали;
- Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю - 60 балів

Екзамен — 40 балів

Критерії оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти на підсумковій формі контролю

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю: 60 балів.

Підсумковий контроль: екзамен/залік 40 балів.

Оцінка здобувачеві освіти за екзамен/залік виставляється за національною шкалою та за шкалою ECTS.

Складання екзамену оцінюється оцінкою «відмінно», «добре», «задовільно» чи «незадовільно».

Складання заліку оцінюється оцінкою «зараховано», «не зараховано».

Оцінка «відмінно»/«зараховано» (31-40 балів) ставиться, якщо здобувач отримав 90-100% балів з тесту. Під час практичної частини продемонстрував високий рівень виконавської майстерності, виявив яскраву емоційну виразність, володіння високою технікою виконання рухів.

Оцінка «добре»/«зараховано» (21-30 балів) ставиться, якщо здобувач отримав 70-89 % балів з тесту. Під час практичної складової допустив незначні неточності у методиці виконання рухів, практичний матеріал виконав не на високому рівні, про що свідчать деякі помилки в послідовності рухів, а у характері виконання показав недостатню або посередню емоційну виразність.

Оцінка «задовільно»/«зараховано» (11-20 балів) ставиться, якщо здобувач отримав 50-69 % балів з тесту. Під час практичної складової продемонстрував наявні недоліки та/або помилки у методиці виконання рухів, допускав багато неточностей у послідовності рухів в танцювальних

комбінаціях, практичний матеріал засвоєно на середньому рівні. Відсутня емоційна виразність.

Оцінка «незадовільно»/«не зараховано» (0-10 балів) вказує на те, що здобувач не впорався з тестом, отримавши менше 50% балів. Під час показу практичних компетентностей продемонстрував неволодіння методикою виконання хореографічних рухів, відсутність знань практичного матеріалу, про що свідчить велика кількість помилок у послідовності рухів та методиці їх виконання. Емоційно невиразний.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Зарахування результатів неформальної та інформальної освіти

Неформальна освіта передбачає освіту, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

Інформальна освіта (самоосвіта) передбачає освіту, яка є самоорганізованим здобуттям особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної, громадської, професійної або іншої діяльності.

Зарахування результатів неформальної та/або інформальної освіти відбувається за наявності відповідного документу, що передбачає підтвердження отриманих компетентностей, які зафіксовані у декларації про попереднє навчання.

Відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ХДАК здобувачеві може бути зараховано повний об'єм кредитів або частину кредитів у разі співпадіння з темами освітнього компоненту, або додатково нараховано бали у розмірі — до 2% від можливої кількості балів набраних до форми підсумкового контролю.

Методичне та технічне забезпечення

Пакет навчально-методичного забезпечення: силабус, робоча програма; конспект лекцій; методичні рекомендації до практичних занять; методичні рекомендації до самостійної роботи, нормативні документи, відеоматеріали. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою).

Переносна мультимедійна система: Проектор ViewSonic VS13870 2015 р., колонки Sven BF21R 2015 р., переносний екран, ноутбук Lenovo ThinkPad T480S (введення у експлуатацію – 2022 р.); ПЗ: Firefox 130.0.1, Chrome 129.0.6668.70/71, LibreOffice 24.8.2, OpenOffice 4.1.15, PDF XChange Viewer 10, 7-zip 23-01, Zoom 6.2.0 (не потребує ліцензування). Проектор мультимедійний Ben QMX808 ST, інтерактивна дошка Tecno WC (введення у експлуатацію – 2020 р.).

Репетиційна зала 1 (ауд. 66, корпус 1); репетиційна зала 2 (ауд. 9, корпус 1), репетиційна зала 3 (ауд. 71, корпус 1) оснащені музичним інструментом (фортепіано “Україна”) - у разі навчального процесу офлайн.

Classroom, Meet у корпоративному освітньому сервісі Google Workspace for Education у разі навчального процесу онлайн.

РЕКОМЕНДОВАНА ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

ЛІТЕРАТУРА

1. ОСНОВНА

1. Ахемян Т. Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: навч.-метод. посібник / Т. Л. Ахемян. – Київ: ДАКККиМ, 2003. – 115 с. — http://library.nakkkim.edu.ua:8080/libdoc/knugu/knygy2/horeografii/ahemyan_t_l_metodyka_vykkladannya_klasychnogo_tancyu.pdf.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник / С. О. Васірук. — Івано-Франківськ, 2009. — 260 с. — <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3801/1/Klas.tan..pdf>.
3. Гончаренко Ю. В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посібник / Ю. В. Гончаренко, О.А. Єрмакова; М-во освіти і науки України, Запоріж. нац. ун-т. — Запоріжжя, 2011. — 239 с. — https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/599467/mod_resource/content/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf.
4. Класичний танець та методика його викладання: конспект лекцій з курсу для інозем. студентів, що навчаються за освіт.-кваліфікац. рівнем «Бакалавр» напрямом 6.020202 «Хореографія» / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л. М. Шилова, Н. М. Семенова]. — Харків: ХДАК, 2010. — 98 с. /1491
5. Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]: конспект лекцій з дисципліни для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спец. 024 «Хореографія», освітня програма Хореографія / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л.М. Шилова; Л.П. Дегтяр; Н. М. Семенова] — Харків: ХДАК, 2022. — 56 с. — Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khk dak-xmlui/handle/123456789/1804>
6. Словник основних термінів та понять класичного танцю [Електронний ресурс]: навч.-метод. матеріали дисципліни «Класичний танець та методика

- його викладання» для здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти зі спец. 024 Хореографія, освіт. програми Бальна хореографія, освіт. програми Народна хореографія, освіт. програми Сучасна хореографія, освіт. програми Хореографія / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Н. М. Семенова, Л. М. Шилова, Л. П. Дегтяр] – Харків: ХДАК, 2022. – 24 с. – Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khk dak-xmlui/handle/123456789/1805>
7. Рехліцька А. Є. Рухи класичного танцю у схемах : навч.-метод. посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Хореографія» / Рехліцька А. Є., Білоусенко І. В. ; М-во освіти і науки України; Херсон. держ. ун-т. — 72 с. — <http://ekhsuir.kspu.edu/xmlui/bitstream/handle/123456789/3121/%D0%A0%D0%B5%D1%85%D0%BB%D1%96%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%90.%D0%84.%20%D0%91%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%83%D1%81%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%86.%D0%92.%20%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE-%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%20%C2%AB%D0%A0%D1%83%D1%85%D0%B8%20%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D1%81%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%86%D1%8E%20%D1%83%20%D1%81%D1%85%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%85%C2%BB.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
 8. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю : підручник / Л. Ю. Цветкова. — 3-тє вид., перероб. та допов. — Київ : Альтерпрес, 2010. — 324 с.

2. Додаткова

1. Волошина Л. П. Класичний танець як основний напрям хореографічної освіти [Електронний ресурс] / Л. П. Волошина // Актуальні питання культурології. - 2018. - Вип. 18. - С. 127-133. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apkant_2018_18_25
2. Гашенко К. І. Класичний танець як один із засобів естетичного виховання дітей нового покоління XXI століття [Електронний ресурс] / К. І. 12. Гашенко // Гілея: науковий вісник. - 2018. - Вип. 130. - С. 332-335. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2018_130_89
3. Герц І. І. Класичний танець у сучасному соціокультурному просторі [Електронний ресурс] / І. І. Герц // Наукові записки [Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова]. Серія : Педагогічні науки. - 2017. - Вип. 136. - С. 53-64. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzped_2017_136_9
4. Захарчук Н. В. Методика вивчення класичного танцю: метод. рек. для студентів першого курсу спец. «Хореографія» / Н. В. Захарчук; Східноєвроп. нац. ун-т імені Лесі Українки, Ф-т мистецтв, Каф. хореографії. — Луцьк: Вежа-Друк, 2017. — 41 с. — https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/12810/1/metodyka_klas_dance.pdf

5. Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]: робоча програма з дисципліни, галузь знань: 02 “Культура і мистецтво”, спец.: 024 “Хореографія”, спеціалізація: “Нар. хореографія” / Харків. держ. акад. культури; [розроб.: Л. М. Шилова, Л. П. Дегтяр]. — Харків: ХДАК, 2018. — 43 с. — Режим доступу: Z:\RepHDAK\Комплекс навчально-методичних матеріалів ХДАК\pdf-2021\+Класичний танець та методика його викладання_HX_18.pdf.
6. Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]. Розділ «Партерна гімнастика»: навч.-метод. матеріали для студентів ф-ту хореогр. мистецтва, що навчаються за освіт.-кваліфікац. рівнем «Бакалавр», напрям підгот. 6.020202 «Хореографія» / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л. М. Шилова]. — Харків: ХДАК, 2015. — 21 с. — Режим доступу: <http://192.168.1.122/ufd/fulltext/Програми та навчально-методичні матеріали ХДАК/pdf-2016/партерна гімнастика.pdf>.
7. Класичний танець та методика його викладання. Партерна гімнастика. Силкові вправи: навчально-методичні матеріали для студентів факультету хореографічного мистецтва, що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр», галузь знань 02 Культура і мистецтво, спеціальність 024 Хореографія, Освітньої програми Народна хореографія / Харк. держ. акад. культури; уклад. Л. М. Шилова. — Харків: ХДАК, 2021. — 17 с. — Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khk dak-xmlui/handle/123456789>
8. Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]. Екзерсис біля станку для студентів першого року навчання: навч.-метод. матеріали для студентів ф-ту хореогр. мистецтва, що навчаються за освіт.-кваліфікац. рівнем «Бакалавр», галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 024 «Хореографія», освіт. програма «Нар. хореогр.» / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л. П. Дегтяр]. — Харків: ХДАК, 2019. — 10 с. — Режим доступу: Z:\RepHDAK\Комплекс навчально-методичних матеріалів ХДАК\pdf-2021\+Класичний танець.pdf.
9. Класичний танець та методика його викладання. Екзерсис на середині зали та allegro для студентів першого року навчання [Електронний ресурс]: навчально-методичні матеріали для студентів факультету хореографічного мистецтва, що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр», галузь знань 02 Культура і мистецтва, спеціальність 024 Хореографія, Освітньої програми Народна хореографія / Харк. держ. акад. кудьтури; [уклад. Л.П.Дегтяр.] — Харків: ХДАК, 2021. — 12 с. — Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khk dak-xmlui/handle/123456789/1113>
10. Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]: прогр. та навч.-метод. матеріали дисципліни для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спец. 024 Хореографія, освітня програма Народна хореографія / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л.М. Шилова; Л.П. Дегтяр.] — Харків: ХДАК, 2022. — 169 с. — Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khk dak-xmlui/handle/123456789/1806>
11. Коновалова Г. О. Класичний танець як засіб формування виконавської культури [Електронний ресурс] / Г. О. Коновалова // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. - 2012. - № 5. - С. 130-131. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/had_2012_5_33

12. Станішевський Ю. Балетний театр України: 225 років історії : [монографія] / Юрій Станішевський. — Київ: Муз. Україна, 2003. — 438 с.
13. Кирилюк В. М. Дихання в хореографії: навч. посіб. / В. М. Кирилюк. — Київ: ДАКККіМ, 2009. — 156 с.
14. Система запису комбінацій класичного танцю. Методичні рекомендації з курсу «Класичний танець» / уклад.: Рева Я. Г.; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка — Полтава, 2020. — 18 с. — <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/19170>.
15. Туркевич В. Д. Хореографічне мистецтво України у персоналіях: бібліогр. довідник: хореографи, артисти балету, композитори, диригенти, лібретисти, критики, художники / В. Д. Туркевич. — Київ, 1999. — 223 с.
16. Хореографічна тема в уроці класичного танцю: метод. розробка / Харків. держ. акад. культури; уклад. Л. М. Шилова. — Харків: ХДАК, 2003. — 29 с. — [http://192.168.1.122/ufd/fulltext/Програми та навчально-методичні матеріали ХДАК/pdf-2016/+Шилова хореогр. розробка.pdf](http://192.168.1.122/ufd/fulltext/Програми_та_навчально-методичні_матеріали_ХДАК/pdf-2016/+Шилова_хореогр._розробка.pdf).
17. Цигановська Н. В. Гімнастика : навч. посіб. / Н. В. Цигановська. — Харків: ХДАК, 2008. — 90 с.
18. Craine D. The Oxford Dictionary of Dance / Debra Craine, Judith Mackrell. Oxford
https://books.google.com.ua/books?hl=uk&lr=&id=42g8Hp-xA48C&oi=fnd&pg=PR5&dq=classical+dance&ots=RLPuU3dk7t&sig=gM4uH89f0WH6WgZfQyp_e0WOkaTY&redir_esc=y#v=onepage&q=classical%20dance&f=false

3. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури [Електронний ресурс]: сайт. — Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/>.
2. Репозиторій ХДАК [Електронний ресурс]: сайт. — Режим доступу: <http://195.20.96.242:5028/khkdkak-xmlui/>.
3. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського [Електронний ресурс]: сайт. — Режим доступу: <http://mtlib.org.ua/>.
4. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка [Електронний ресурс]: сайт. — Режим доступу: <https://korolenko.kharkov.com/>.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ
ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКЛАДАННЯ**

Програма та навчально-методичні матеріали дисципліни

Укладачі:

ШИЛОВА Людмила Миколаївна,
старший викладач кафедри народної хореографії,

ДЕГТЯР Лариса Павлівна,
старший викладач кафедри народної хореографії

Друкується в авторській редакції

Комп'ютерний набір
Шилова Л.М., Дегтяр Л.П.

Підписано до друку 25.01.2023 р.
Формат 60х84/16, Гарнітура «Times».
Папір офсетний. Друк цифровий.
Ум. друк. арк. 2.85. Тираж 50 прим. Зам. №0302

Надруковано в копіювальному центрі ФОП Іванової М.А.,
Свідоцтво В01 №057818 м. Харків, вул Римарська, 3/5
т. (057) 764-93-64, 755-79-12